

Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon om kapital, risikoforhold, godtgjørelse og informasjon fra kredittforetak

31. desember 2022 Eidsberg Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

PILAR 3 – OFFENTLIGGJØRING AV INFORMASJON OM KAPITAL, RISIKOFORHOLD, GODTGJØRELSE OG INFORMASJON FRA KREDITTFORETAK

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Styring og kontroll av risiko	2
3.	Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett	4
4.	VEDlegg: Standardisert skjema for offentliggjøring av bankens nøkkeltall for kapital og likviditet.....	6

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2022 med mindre annet fremgår.

2. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Eidsberg Sparebank skal ha en lav/moderat risikoprofil. Risikoforholdene overvåkes gjennom kontinuerlige analyser av aktuelle risikoer. Risikoanalysene oppdateres minst en gang pr. år og dekker alle vesentlige virksomhetsområder og risikoforhold. Risikoanalysene inngår som en integrert del av bankens internkontroll og kvalitetssikringssystem.

Banken har en egen stilling som risksjef og en egen complianceansvarlig.

Bankens ICAAP-rapport som er en del av Basel II regelverket (basert på EU-direktiv), oppdateres også en gang pr år. Her vurderes sammenheng mellom bankens risikoforhold og nødvendig kapitalbehov. De typer risiko som er mest kritisk er således finansiell risiko, operasjonell risiko, eier risiko og forretningsrisiko. Kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko går under fellesbetegnelsen finansiell risiko.

Arbeidet med ICAAP dokumentet gjennomføres i en gruppe bestående av fagansvarlige fra flere områder. I prosessen er ICAAP oppe til behandling på to styremøter.

Styret har i denne forbindelse vedtatt en rekke policydokumenter som omhandler følgende:

- Policy for virksomhets- og risikostyring
- Sjekkliste for overordnet styring og kontroll.
- Policy for operasjonell risiko
 - AHV-Policy
 - IKT-Policy
 - Policy for behandling av personopplysninger
- Kredittpolicy
- Likviditetspolicy
- Markedspolicy

Beregning av kapitalbehov

Bankens metode for å beregne kapitalbehov tar utgangspunkt i minstekrav for kapitaldekning iht. kapitalkravforskriften for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko (pilar 1). I tillegg beregner banken internt kapitalbehov som går utover minstekravet basert på kvantitative og kvalitative risikoanalyser (pilar 2-tillegg).

Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må se på behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Nedenfor omtales bankens viktigste risikoer.

Kredittrisiko

Bankens policy for kredittrisiko beskriver krav, rammer, organisering mv. på området kredittrisiko. Risikoen styres i tillegg gjennom rutiner og retningslinjer. Banken har etablert en fullmakts struktur ved innvilgelse av lån og kreditter bygget opp etter stillingsnivå. Banken har kun personlige kredittfullmakter.

Det er kundens tilbakebetalingsevne, betalingsvilje og engasjementets lønnsomhet som skal være avgjørende for bankens kredittbeslutning. Dersom kundens tilbakebetalingsevne skulle svikte, skal sikkerhetene normalt dekke inn bankens krav. Det skal ikke gis lån eller kreditter dersom kundens betalingsevne eller vilje ikke er til stede, selv om sikkerheten er tilfredsstillende. Lån og kreditter skal bare gis til personer og selskaper som har dokumentert en god betalingshistorikk, ikke har betalingsanmerkninger og som har vist/viser vilje til å tilbakebetale sin gjeld i henhold til inngåtte avtaler. Banken beregner kundens evne til å betjene gjelden (likviditetsoverskudd) med utgangspunkt i inntekter, utgifter, samt renter og avdrag. Kundens evne til å tåle likviditetssvingninger på kort og lang sikt skal også tillegges vekt.

Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. Banken har retningslinjer som definerer hvilke verdier av de ulike sikkerhetstyper banken legger til grunn for å vurdere sikkerhetsdekningen av et engasjement.

Likviditetsrisiko

Bankens policy for likviditetsrisiko fastsetter krav og rammer for styring av bankens likviditetsrisiko.

Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser. Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering

Bankens likviditetsrisiko skal være lav. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert, i hovedsak med innskudd, og banken skal ha en likviditetsbuffer som sikrer tilgang på finansiering i krisesituasjoner.

For å oppnå den ønskede risikoprofilen oppstilles det rammer og krav til ulike måltall for likviditetsrisiko.

Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Bankens policy for markedsrisiko fastsetter flere typer rammer for alle tillatte instrumenter, samt rammer for renterisiko og valutarisiko. Disse er basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for markedsområdet. Risikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer.

Bankens markedsrisiko skal være lav/moderat.

Bankens portefølje skal først og fremst sikre at banken har en tilfredsstillende likviditetsbeholdning av lett omsettelige verdipapirer (LCR-kvalitet). Beholdningen skal også sikre at banken har tilgang på likviditet i en normalsituasjon og i en krisesituasjon. Banken ønsker ikke å ta markedsrisiko for å øke avkastningen ut over det som følger av denne likviditetsforvaltningen.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap mv. som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Risikoens vesentlighet vises gjennom risiko for økonomiske tap og/eller risiko for manglende måloppnåelse. Operasjonell risiko skal være lav/moderat.

Banken bruker et eget internkontrollsystem for å identifisere og vurdere bankens vesentligste risikoer for at banken ikke når sine mål. Banken har styregodkjente retningslinjer for ansattes identifisering og rapportering av operasjonelle tapshendelser.

Bankens styring og kontroll av operasjonell risiko er gjennomgått i interkontrollgjennomgang av alle bankens virksomhetsområder.

3. INFORMASJONSPLIKT FOR FORETAK SOM HAR EIERINTERESSER I FORETAK SOM UTSTEDER OBLIGASJONER MED FORTRINNSRETT

		Beløp i tusen kroner eller prosent	
a	Overføringsrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Eika Boligkreditt AS (bolighypoteklån) i prosent av samlede utlån til personmarkedet på bankens balanse og bolighypoteklån		31,4 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for bolighypoteklån hos Eika Boligkreditt AS		49,5 %
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		107,9 %
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		99,2 %
e	Utestående garantiforpliktelse		27.529
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	
		Aksjer	131.458
		Fondobligasjoner	
		Ansvarlig lånekapital	
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonæravtaler og lignende	Senior obligasjoner	

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrukk ved beregning av eierbankens gjestående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse

er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

4. VEDLEGG: STANDARDISERT SKJEMA FOR OFFENTLIGGJØRING AV BANKENS NØKKELTALL FOR KAPITAL OG LIKVIDITET

		31.12.2022	31.12.2021
	Tilgjengelig ansvarlig kapital (beløp)		
1	Ren kjernekapital	1.046.598	945.742
2	Kjernekapital	1.063.753	959.299
3	Total ansvarlig kapital	1.134.019	1.026.357
	Risikovektet beregningsgrunnlag		
4	Totalt risikovektet beregningsgrunnlag	4.890.349	4.520.473
	Kapitaldekning (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)		
5	Ren kjernekapitaldekning	21,40 %	20,92 %
6	Kjernekapitaldekning	21,75 %	21,22 %
7	Total kapitaldekning	23,19 %	22,70 %
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)		
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)	2,50 %	2,50 %
EU 7b	herav: som skal dekkes av ren kjernekapital (prosentpoeng)	2,50 %	2,50 %
EU 7c	herav: som skal dekkes av kjernekapital (prosentpoeng)	2,50 %	2,50 %
EU 7d	Samlet SREP kapitalkrav (i prosent)	10,50 %	10,50 %
	Kombinert buffer- og totalt kapitalkrav (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)		
8	Bevaringsbuffer (i prosent)	2,50 %	2,50 %
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko fastsatt av en medlemsstat (i prosent)		
9	Institusjonsspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (i prosent)	2,00 %	2,00 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (i prosent)	3,00 %	3,00 %
10	Buffer for globalt systemviktige institusjoner (i prosent)		
EU 10a	Buffer for andre systemviktige institusjoner (i prosent)		
11	Kombinert bufferkrav (i prosent)	7,50 %	7,50 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (i prosent)	18,00 %	18,00 %
12	Tilgjengelig ren kjernekapital (CET1) etter oppfyllelse av samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (i prosent)		
	Uvektet kjernekapitalandel		
13	Sum eksponeringsmål	10.662.560	9.752.984
14	Uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	9,98 %	9,84 %
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet eksponeringsbeløp)		
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent)		
EU 14b	herav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)		
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %	3,00 %
	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel og samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent av det samlede eksponeringsmålet)		
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)		
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %	3,00 %
	Likviditetsreserve (LCR)		
15	Likvide eiendeler (vektet verdi)	871.661	777.092
EU 16a	Utbetalinger (vektet verdi)	704.872	678.184
EU 16b	Innbetalinger (vektet verdi)	106.102	88.439
16	Netto utbetalinger (justert verdi)	598.770	589.745
17	Likviditetsreserve/LCR (i prosent)	146 %	127 %
	Stabil finansiering (NSFR)		
18	Poster som gir stabil finansiering	6.309.501	5.828.392
19	Poster som krever stabil finansiering	4.850.768	4.480.811
20	Stabil finansiering/NSFR (i prosent)	130 %	130 %